

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล
เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

The Development Of Catholic Teachers Training Curriculum
At St. Joseph Thiphawan School To Enhance Analytical
Thinking Skills

เพชรดาวัลย์ วรสาร

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.สุดาพร พงษ์พิษณุ

* วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Petchdawan Worasan

* Master of Education, Curriculum and Learning Management,
College of Innovation In Educational, Saint John's University

Dr.Sudaporn Pongpisanu

* College of Innovation In Educational, Saint John's University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 3 มีนาคม 2566

* แก้ไข 12 เมษายน 2566

* ตอบรับบทความ 11 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก ก่อนและหลังฝึกอบรม 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูคาทอลิกที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยออกแบบเป็นการทดลองขั้นต้น (Pre-experimental research) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า

1. ครูคาทอลิกที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรม ครูคาทอลิกมีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความรู้ ความเข้าใจ หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
3. ครูคาทอลิกมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนา
 หลักสูตรฝึกอบรม
 ทักษะการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop a curriculum for Catholic Teacher Training at Saint Joseph Thiphawan School, 2) to compare the results of the Catholic teachers Training Course before and after the training, and 3) to study the satisfaction of Catholic teachers towards the training course by using a quasi-experimental research design which consists of 4 steps:

Step 1 Study the conceptual framework of the training course.

Step 2 Design a training course and research tools.

Step 3 Apply the training course.

Step 4 Evaluate the effectiveness of the training and improve the curriculum.

The tools used to collect data were 1) a questionnaire given to the teachers regarding the training course, 2) The research population was the 93 Catholic teachers of three Saint Joseph Schools in Bangkok and Samut Prakan: 39 from Saint Joseph Convent, 24 from Saint Joseph Bangna, and 30 from Saint Joseph Thiphawan. The statistics used to analyze the data were Mean, and Standard Deviation.

The study finding revealed the following:

1. The results of research on developing the Catholic Teacher Training Curriculum at Saint Joseph Thiphawan School to enhance the analytical thinking skills showed that Catholic teachers who received the training applied the curriculum to the teaching management of students in all level.

2. The Catholic teachers had higher analytical thinking skill, knowledge and understanding after the training than before the training with statistical significance at .05.

3. The results of the training is satisfactory.

Keywords: Development
Training Course
Analytical Thinking Skills

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมากมายอยู่ในแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมถึงการแข่งขันกันเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้า ส่งผลให้ทุกประเทศต้องเร่งพัฒนาประชากรของตนให้มีคุณภาพสูงขึ้นเพื่อสามารถดำรงชีวิตและแข่งขันในตลาดแรงงานกับนานาอารยประเทศได้ ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษา เพราะเชื่อว่าการศึกษาคือการสร้างคน การปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ประกอบอาชีพได้ โดยมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงตนเป็นพลเมืองโลก และมีจิตใจที่ดีงามพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อตนเองและสังคม ดังมีผู้กล่าวไว้ว่า ผู้คนในสังคมไม่อาจใช้ชีวิตในแบบเดิมๆ ได้ มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตนเอง โดยจะต้องได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ และระบบการบริหารจัดการ ดังคำกล่าว “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษานั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับนโยบายที่ดียิ่งเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ คือการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ มีความเป็นครูที่แท้จริง เหมาะสมกับบริบทของสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคต (สาธิต วงศ์อนันต์นนท์, 2557) นอกจากนี้สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2556:13) ยังได้สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาแบบคาทอลิก โดยให้มีการจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีการพัฒนาการศึกษาคาทอลิกให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อม สังคม และท้องถิ่น โดยมีอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนดำเนินชีวิตในหนทางแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่น สร้างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก เป็นฐานของการประกาศข่าวดีแห่งความรักขององค์พระผู้เป็นเจ้า นำความรอดพ้นสู่ชีวิตนิรันดร์ และเป็นสนามของการแพร่ธรรมด้วยกระบวนการศึกษาที่มุ่งแปรสภาพบุคคล เพื่อสร้างนักเรียนที่มีจิตอาสาและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคม

การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติหรือไม่นั้น ย่อมเกี่ยวกับปัจจัยหลายด้าน และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ “ครู” เพราะครูถือว่าเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของการปฏิรูปการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ ด้วยเหตุนี้ครูต้องปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของกระบวนการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา (กิตติพันธ์ อุดม เศรษฐ์, 2558) จากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นผู้มอบความรู้ ก็จะเปลี่ยนเป็นการช่วยกันออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถ ความชำนาญในการคิดทุกประเภท ซึ่งได้แก่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดประเมินค่า การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างละเอียดลออ การคิดไตร่ตรอง และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเรียนในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต่างตระหนักดีถึงบทบาทของตนที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยและสังคมโลกให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกเอกชน ประจำปีการศึกษา 2561 พบว่าครูโรงเรียนเอกชนมีข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาชีพครู เนื่องจากมีภาระงานอื่นๆ ค่อนข้างมากนอกเหนือจากการสอน สอนไม่ตรงกับวิชาเอก ขาดทักษะด้านไอที ครูรุ่นใหม่มีจิตวิญญาณความเป็นครูลดน้อยลง การจัดการเรียนการสอนยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีภาระหนี้สินมากเกินไป จากผลการสำรวจพบว่าปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพราะขาดความตระหนักถึงการปฏิบัติตนและอัตลักษณ์ของการเป็นครูที่แท้จริง โดยปัญหาดังกล่าวก็พบในโรงเรียนเซนต์โยเซฟพิวาลเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนจึงดำเนินการแก้ปัญหาโดยเริ่มจากครูผู้สอนวิชาคริสต์ศาสนา พบว่าครูคาทอลิกที่สอนวิชาคริสต์ศาสนา ควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะการสอน โดยเฉพาะทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์ การถ่ายทอดความรู้ด้านคุณค่าพระวรสาร บริบทของเนื้อหา หลักในการปฏิบัติตนที่ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระดำรัสของพระสันตะปาปาฟรังซิส ที่ว่า “การให้การศึกษาแก่เยาวชน เพื่อรู้จักรัก รับผิดชอบ และอุทิศตน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ประการสำคัญของโรงเรียนคาทอลิกที่ผ่านมามีในอดีต และก็จะเป็นเช่นนี้ต่อไปในอนาคต” (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2556)

การฝึกอบรมเป็นเรื่องเฉพาะเจาะจง และส่วนใหญ่จะเป็นการเตรียมหรือฝึกอบรมคนที่ จะเข้าทำงานหรือกำลังปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับงานที่ทำ สอดคล้องกับแนวคิด ของสมคิด บางโม (2553:14) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง อาจจำแนกวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ บุคคลากรมีความรู้ใน หลักการ ทฤษฎี แนวคิดนำไปสู่การปฏิบัติงานเป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจาก ความรู้กล่าวคือ เมื่อรู้ในหลักการ และทฤษฎีแล้ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานส่วนต่างๆ ได้ การฝึกอบรมแตกต่างจากการศึกษา กล่าวคือ การศึกษาจะมุ่งพัฒนาในลักษณะของส่วนรวม แต่การฝึกอบรมจะเป็นการฝึกอบรมให้แก่บุคคลซึ่งในที่นี้หมายถึงครูในโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พัฒนาตนเองได้ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์เหตุการณ์ สถานการณ์ และวิธีแก้ไขปัญหา

จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การฝึกอบรมเป็นการเสริมทักษะที่จะช่วยให้ ครูมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตน โดยอาศัยประสบการณ์ใหม่ๆ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาคริสต์ศาสนา สร้างความเชื่อมั่น เสริมสร้างอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และประสิทธิภาพของความเป็นครูคาทอลิกให้ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความเชื่อ ศรัทธา มีคุณธรรม จริยธรรม มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติ พัฒนาตน และผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อองค์กร และต่อสังคม โดยรวม

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

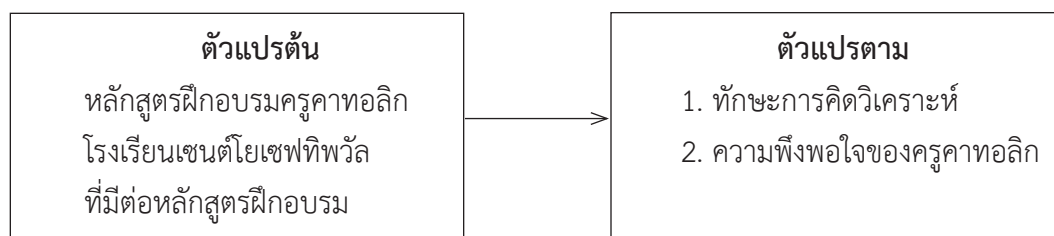
1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก โรงเรียน เซนต์โยเซฟทิพวัล
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก ก่อนและหลังเข้ารับการอบรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่เข้ารับการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม
2. ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และได้นำกำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยไว้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกเพื่อเสริมทักษะการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟในเขตกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ 3 แห่ง ได้แก่ 1. โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์สลิมน จำนวน 39 คน 2. โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จำนวน 24 คน และ 3. โรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 93 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการด้านการคิดวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการด้านการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังฝึกอบรม

	จำนวน (คน)	Mean	S.D.	t	df	Sig
Pre-test	30	25.10	4.70	24.88	29	.000*
Post-Test	30	33.90	5.03			

* $p > .05$

จากตาราง พบว่าคะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรมของครูคาทอลิก จำนวน 30 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มนี้มีผลคะแนนการทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 24.88$, $Sig = .000$) โดยคะแนนหลังเรียนมีผลคะแนนสูงกว่า ($Mean = 33.90$, $S.D. = 5.03$) เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียน ($Mean = 25.10$, $S.D. = 4.70$)

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม เรื่องการพัฒนาทักษะและการจัดกิจกรรมเสริมการสอนวิชาคริสตศาสนา

ประเด็นความคิดเห็น	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านวิทยากร	4.62	0.53	มากที่สุด
1. การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร	4.73	0.45	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดของวิทยากร	4.70	0.47	มากที่สุด
3. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.67	0.47	มากที่สุด
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.52	0.68	มากที่สุด
5. การตอบคำถามของวิทยากร	4.57	0.52	มากที่สุด
6. เอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม	4.52	0.59	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร	4.43	0.73	มาก
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.60	0.68	มากที่สุด
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.43	0.82	มาก
3. ระยะเวลาในการอบรม/สัมมนามีความเหมาะสม	4.32	0.72	มาก
4. อาหาร มีความเหมาะสม	4.38	0.69	มาก
ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.41	0.80	มาก
1. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม	4.01	0.80	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม	4.29	0.91	มาก
3. สามารถบอกประโยชน์ ได้	4.38	0.89	มาก
4. สามารถบอกข้อดีได้	4.57	0.73	มากที่สุด
5. สามารถอธิบายรายละเอียดได้	4.50	0.82	มากที่สุด
6. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบ	4.50	0.78	มากที่สุด
7. บุคลากรทางความคิดสู่การทำงานเป็นทีม/การปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทำงานในการปฏิบัติงาน	4.60	0.67	มากที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.53	0.73	มากที่สุด
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.63	0.68	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.46	0.74	มาก
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้	4.47	0.78	มาก
4. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.57	0.73	มากที่สุด
รวม	4.50	0.70	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นพบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) ด้านวิทยากร (Mean = 4.62, S.D. = 0.53) (2) ด้านการนำความรู้ไปใช้ (Mean = 4.53, S.D. = 0.73) และ (3) ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร (Mean = 4.43, S.D. = 0.73) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิทยากร ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร (Mean = 4.73, S.D. = 0.45) (2) การถ่ายทอดของวิทยากร (Mean = 4.70, S.D. = 0.47) และ (3) สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น (Mean = 4.67, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม (Mean = 4.60, S.D. = 0.68) (2) ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ (Mean = 4.43, S.D. = 0.82) และ (3) อาหาร มีความเหมาะสม (Mean = 4.38, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) บุคลากรทางความคิดสู่การทำงานเป็นทีม/การปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทำงานในการปฏิบัติงาน (Mean = 4.60, S.D. = 0.68) (2) สามารถบอกข้อดีได้ (Mean = 4.57, S.D. = 0.73) และ

(3) สามารถอธิบายรายละเอียดได้ (Mean = 4.50, S.D. = 0.82) และ จัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบ (Mean = 4.50, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ด้านการนำความรู้ไปใช้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เข้ารับการอบรม มีความคิดเห็น ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ (Mean = 4.63, S.D. = 0.67) และ (2) มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ (Mean = 4.57, S.D. = 0.73) และ (3) (Mean = 4.47, S.D. = 0.78) สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรการฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมเพื่อการจัดทำหลักสูตรให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน สภาพการณ์ของสังคมที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับ มาร์ช และ วิลลิส (Marsh & Willis, 1995:278) ที่ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร แม้จะมีหลายแนวคิด แต่เมื่อสรุปรวมแต่ละแนวคิดแล้วล้วนอยู่บนพื้นฐานความต่อเนื่องเป็นอนุกรม โดยเริ่มจากแรงกดดันและผลกระทบจากปัจจัยบริบทและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสู่การปรับปรุงหลักสูตร การนำหลักสูตรไปสู่สถาบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมาอีกในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่ามีการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัคพงศ์ สุขมาตย์ (2553:149-151) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน โดยทุกขั้นตอนได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา (Innovative Training Program) มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการฝึกอบรม เพื่อช่วยให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยวิธีการฝึกอบรมผู้วิจัยได้มีเครื่องมือหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้ฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ เจตคติ ตามวัตถุประสงค์การฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบูลย์ อ่อนมั่ง และคณะ (2557:73-76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนราษฎร์บำรุง ตำบลแสนตอ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลมีความรู้เกิดทักษะสามารถประเมินผลและพัฒนาคุณภาพงานได้ดี จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพและแนวทางการฝึกอบรมของผู้วิจัย

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พบว่า ครูมีความรู้ ความ เข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสูงในด้านการเสริมสร้างให้ครูมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคริสต์ศาสนาในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในระดับที่น่าพอใจ เนื่องจากหลักสูตรนี้จัดอบรมครูที่เป็นครูคาทอลิกโดยตรงอาจทำให้มีความรู้พื้นฐานเดิมอยู่แล้ว และอาจมีประสบการณ์ตรงที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่บ้างแล้ว ดังนั้นครูคาทอลิกที่เข้ารับการอบรมจึงมีความรู้เดิม เพียงแต่เข้ามาอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์จากความรู้เดิม แลกเปลี่ยนประสบการณ์สอนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ซึ่งผู้วิจัยจัดให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทั้งความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอน รวมทั้งบทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ครูสามารถนำเอาแนวคิด กระบวนการ รูปแบบการสอน และการจัดกิจกรรมไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชัย สมิตทไกร (2558) ที่กล่าวว่า หลักการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ตนเองมีทักษะความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และส่งผลให้การปฏิบัติงานของ

ครูผู้สอนได้มีการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมทางการสอนใหม่ขึ้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลวิจัยพบว่า ในภาพรวมครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ เจตคติและทักษะ นอกจากนี้ยังเลือกเนื้อหาในการฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิชาคริสต์ศาสนา มีการยกตัวอย่างที่หลากหลาย และลงมือปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การฝึกอบรมเน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้ครูได้ทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมอง และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาถยา แก้วเมฆ (2563) ที่กล่าวขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนหลักสูตร (Curriculum Planning) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิก ของโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) ตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เน้นขั้นตอนการวางแผนหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่คาดหวัง และ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สมควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดบ้าง

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรการฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า เนื้อหาและกิจกรรมของ

หลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่านนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พบว่า คะแนนก่อนการฝึกอบรม (Mean = 25.10, S.D = 4.70) และคะแนนหลังฝึกอบรม (Mean = 33.90, S.D. = 5.03) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกหลังฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

3. ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมทั้ง 4 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิก ด้านวิทยากร (Mean = 4.62, S.D. = 0.52) มากที่สุด ด้านนำความรู้ไปใช้ (Mean = 4.53, S.D. 0.73) และด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร (Mean = 4.43, S.D. 0.73) ส่วนด้านความรู้ ความเข้าใจ (Mean = 4.41, S.D. 0.80) น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรฝึกอบรมครูทุกกลุ่มสาระให้มีความต่อเนื่อง และติดตามผลการจัดกิจกรรมในแต่ละกลุ่มสาระ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการใช้หลักสูตรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเรื่องการออกแบบเครื่องมือในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมคิดสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. (2558). การพัฒนารูปแบบ การออกแบบการเรียนการสอน แบบการเรียนรู้กลับด้านตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีขยายความคิดสำหรับครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2558). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นารถา แก้วเมฆ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรประเพณีและวัฒนธรรมไทยทรงดำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- ไพบุลย์ อ่อนมั่ง และคณะ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2556). อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมคิด บางโม. (2558). องค์กรและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 6). บริษัท วิทย์พัฒน์ จำกัด.
- สุวิทย์ เมชินทรีย์. (2557). แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. ThaiEdResearch ฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษา. <http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/45>
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง 2552-2561. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัคพงศ์ สุขมาตย์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Colin J. Marsh and George Willis. (1995). Curriculum: alternative Approaches, Ongoing Issues. Merrill/Prentice Hall.